

**FONDS WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK
SEKSUALITEIT**

JAARVERSLAG

2013

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2013

1. Inleiding	3
2. Bestuurlijke activiteiten	5
3. Overzicht activiteiten van de bestuurscommissies	7
4. Subsidies voor onderzoeks- en implementatieprojecten	13
5. Financieel beleid	19
Overzicht publicaties 2013	21
Bijlage Collectiebeheer	23

Jaarrekening 2013	25
--------------------------	-----------

1 Inleiding

In het jaar 2013 hebben zich twee belangrijke nieuwe ontwikkelingen bij het FWOS voorgedaan, één van inhoudelijke en één van organisatorische aard. In de eerste plaats is na uitvoerig intern en extern overleg een nieuw programma wetenschapsbeleid tot stand gekomen. In de tweede plaats is besloten de Commissie Informatie en Implementatie op te heffen en de taken die deze commissie in het verleden heeft vervuld onder te brengen bij de Commissie Wetenschapsbeleid. Deze ontwikkelingen worden verderop in dit verslag toegelicht.

Het financieel beleid vertoont ten opzichte van de voorgaande jaren geen bijzonderheden. Gedetailleerder informatie daarover treft u aan in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag.

2 Bestuurlijke activiteiten

2.1 Algemeen Bestuur

Nadat het bestuur van het FWOS had kennisgemaakt met mevrouw drs. J. Swiebel is zij in de vergadering van 12 maart 2013 benoemd tot bestuurslid. Per 1 juli heeft ze mevrouw drs. N. van Son-Schoones opgevolgd als secretaris. Tezelfdertijd is mevrouw Van Son-Schoones gedechargeerd als waarnemend penningmeester en is de heer J.G. Sloff benoemd als penningmeester. Hij was in het najaar 2012 al tot het bestuur toegetreden. Mevrouw Van Son-Schoones is per 1 juli ook uit het DB getreden, en per 1 november heeft ze na vier termijnen het bestuur van het FWOS verlaten. Ook de heer drs. P.Th.van Eeten heeft na langdurige inzet voor het FWOS per 1 juli zijn bestuurstaken neergelegd.

De huidige samenstelling van het bestuur is als volgt:

- mw prof.dr. P.T. Cohen-Kettenis, voorzitter;
- dr. Th. van der Meer, vicevoorzitter;
- mw drs. J. Swiebel, secretaris;
- J.G. Sloff, penningmeester;
- mw prof.dr. M. du Bois-Reymond, lid;
- drs. M. von Bönninghausen tot Herinkhave, lid;
- mw dr. S.N. Brilleslijper-Kater, lid.

In 2012 is het bestuur begonnen met een beleidsdiscussie, ter voorbereiding op het schrijven van een nieuw programma wetenschapsbeleid (voor de periode 2014 t/m 2018). In 2013 is de discussie in twee rondes vervolgd. Naar aanleiding van deze beleidsdiscussies is tevens besloten de interne organisatie van het FWOS te herzien. De Commissie Informatie en Implementatie is in de loop van 2013 opgeheven en de Commissie Wetenschapsbeleid kreeg een nieuwe invulling en deels nieuwe bezetting. Het bestuur heeft deze commissie opgedragen op basis van de uitkomsten van de beleidsdiscussies het nieuwe beleidsprogramma te schrijven. (zie ook de Inleiding en de paragrafen 3.1 en 3.2).

In 2012 heeft het Algemeen Bestuur viermaal een besluitvormende vergadering en tweemaal een beleidsdiscussiebijeenkomst belegd.

2.2 Dagelijks Bestuur

De huidige samenstelling van het Dagelijks Bestuur is als volgt:

- mw prof.dr. P.T. Cohen-Kettenis, voorzitter;
- dr. Th. van der Meer, vicevoorzitter;
- mw drs. J. Swiebel, secretaris;
- J.G. Sloff, penningmeester.

Het Dagelijks bestuur is door het Algemeen Bestuur gemandateerd om snel en desgewenst onmiddellijk op situaties zowel binnen als buiten het FWOS te kunnen reageren, zowel in signalerende als in uitvoerende zin. Het Algemeen Bestuur kan ook incidentele taken aan het Dagelijks Bestuur uitbesteden. Uiteraard legt het Dagelijks Bestuur in voorkomende gevallen a posteriori verantwoording af aan het Algemeen Bestuur.

Ook in 2013 beschikte het Dagelijks Bestuur over een budget van maximaal € 20.000 voor kleine subsidies tot een maximum van € 5.000 per project. Voorwaarde is dat deze subsidies worden verstrekt aan projecten die inhoudelijk bij het beleid van het FWOS passen, en dat het FWOS cofinancier is.

In 2013 is door het Dagelijks Bestuur subsidie toegekend aan:

- Mw prof.dr. T. Lagro-Janssen (Radbout Universiteit Nijmegen) € 5.000 (cofinanciering) voor de handleiding en bijbehorend onderwijspakket bij de medische onderwijsfilm *Als zwijgen niet helpt*.

Het Dagelijks Bestuur heeft in 2013 viermaal vergaderd.

3 Overzicht activiteiten van de bestuurscommissies

3.1 Commissie Wetenschapsbeleid

In 2013 is de Commissie Wetenschapsbeleid versterkt met twee leden van de Commissie Informatie en Implementatie. Vanwege de efficiëntie en slagvaardigheid besloot het bestuur op 12 maart 2013 om de Commissie Informatie en Implementatie op te heffen en het gesprek over verspreiding en implementatie van door het FWOS gefinancierd onderzoeksresultaat in de Commissie Wetenschapsbeleid te integreren. Vanaf mei 2013 heeft de Commissie de heer Tuk en mw drs. Geraci mogen verwelkomen als nieuwe leden.

3.1.1 Doel van de Commissie Wetenschapsbeleid

De Commissie Wetenschapsbeleid is een bestuurscommissie van het FWOS. Zij adviseert het bestuur over de uitgangspunten van het te voeren wetenschapsbeleid van het FWOS en de verspreiding en implementatie van onderzoeksresultaten. Wanneer het FWOS-bestuur het wetenschapsbeleid heeft vastgesteld, geeft de Commissie Wetenschapsbeleid vervolgens verder inhoud en uitvoering aan dit beleid. De commissie beoordeelt subsidieaanvragen, mede op basis van externe referenten, en brengt daarover advies uit aan het bestuur.

3.1.2 Samenstelling van de Commissie Wetenschapsbeleid en vergaderfrequentie

Na de samenvoeging van de commissies was de samenstelling van de Commissie Wetenschapsbeleid als volgt (per mei 2013):

- mw prof.dr. M. du Bois-Reymond (Pedagogiek, Universiteit Leiden), voorzitter;
- dr. Th. van der Meer (historicus), lid;
- prof.dr. W.G.J. Duyvendak (socioloog, Sociologie en Antropologie, UvA), extern lid;
- mw drs. D.A. Geraci (pedagoog), extern lid;
- A.W. Tuk (maatschappelijk werker, senior beleidsmedewerker Pharos), extern lid.

De commissie werd in 2013 ondersteund door commissiesecretaris mw dr. M. van der Klein en bestuursassistent mw drs. H.A.C. Brinkman, beiden freelancer.

De commissie kwam in 2013 zesmaal bijeen.

3.1.3 Kort overzicht van de belangrijkste activiteiten van de Commissie Wetenschapsbeleid in 2013

Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018

In 2013 heeft de Commissie Wetenschapsbeleid zich intensief bezig gehouden met de voorbereiding van het nieuwe *Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018*. In dit nieuwe, inmiddels derde, programma wetenschapsbeleid zet het FWOS uiteen aan welke onderzoekslijn het de komende vijf jaar (2014 t/m 2018) prioriteit wil geven, hetgeen de basis zal vormen voor het subsidiebeleid. De leden van de Commissie Wetenschapsbeleid hebben gezamenlijk geschreven aan dit kader voor de onderzoeksprioriteiten van het FWOS. De commissie heeft in november 2013 een voorstel gedaan over de inhoud van het nieuwe programma.

Kernthema's in het nieuwe programma zijn de begrippen diversiteit, ruimte en seksuele identiteit. De commissie gaat ervan uit dat elke discipline op haar eigen wijze kan bijdragen

aan nieuwe inzichten, interventies en theorievorming rond deze kernthema's binnen onderzoek naar de seksuele ontwikkeling van jeugdigen. In het nieuwe programma wordt voortgebouwd op de resultaten van het voorgaande programma.

Afgeronde projecten

In 2013 werd een aantal door het FWOS (mede) gefinancierde onderzoeksprojecten afgerond.

In september 2013 promoveerde mw drs. Yvette Roke aan de Universiteit Maastricht op een onderzoek naar de werking van antipsychotica bij jongens met een autisme spectrumstoornis en/of een gedragsstoornis. Yvette Roke pleit voor voorzichtigheid bij het voorschrijven van antipsychotica bij deze groep. Antipsychotica kunnen namelijk invloed hebben op de aanwezigheid van zwangerschapshormoon en geslachtshormonen en daarmee de ontwikkeling van de puberteit vertragen.

Mw drs. I. van der Vlugt, werkzaam bij Rutgers WPF, rondde de voorverkenning bij de opleidingen in de kinderopvang af. Zij constateerde dat er in het veld beperkt behoefte is aan een curriculum over seksuele ontwikkeling van jonge kinderen.

Lopende projecten

In 2013 liepen de volgende door het FWOS (mede) gefinancierde projecten door.

- Aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) werkten prof.dr. P. van Geert en mw drs. M. Boelhouwer in het kader van het ZonMw-programma *Seksuele gezondheid van de jeugd aan Tracing trajectories in the Sexual Development of Youth: An approach based on the theory of complex dynamic systems*. De onderzoekers doen een cross-sectionele studie en maken gebruik van een time-serial design in de vorm van webdagboeken die worden ingevuld door autochtone en allochtone kinderen en jongeren.
- Aan de Universiteit Utrecht (UU) en de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) werken vier promovendi aan de bestudering van de seksuele ontwikkeling in interactie met de leefomgeving (gezin, school, peers) en sociaal-culturele invloeden: *Sexuality and intimate relations of Dutch youth: Developmental trajectories and developmental context*. Het FWOS financiert deze aio's in samenwerking met NWO. De programmaleiding van dit project ligt in handen van mw prof.dr. M. Dekovic, Kinder- en Jeugdstudies (UU).
- Aan de Universiteit Utrecht UU wordt de bijzondere leerstoel *Seksuele ontwikkeling, diversiteit en gezondheid* bekleed door mw prof.dr. I. Vanwesenbeeck. De leerstoel is ingesteld door de Henny Verhagenstichting en wordt medegefinancierd door FWOS en GGz Eindhoven.
- Aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Radboud Universiteit Nijmegen (RU) werken twee promovendi aan kwalitatief sociaal wetenschappelijk onderzoek naar de manieren waarop jongeren met verschillende achtergronden op scholen en in sociale media hun seksualiteit construeren: *Sexualities and diversities in the making*. De aio's staan onder begeleiding van mw dr. A.A. M'charek (UvA) en mw prof.dr. W.H.M. Jansen (RU Nijmegen).

3.2 Commissie Informatie en Implementatie

3.2.1 Doel van de Commissie Informatie en Implementatie

Doel van de commissie is om in aansluiting op het *Programma Wetenschapsbeleid* van het FWOS voorstellen te ontwikkelen om de resultaten van onderzoek ten goede te laten komen aan onderwijs, opvoeding en zorg aan kinderen en jeugdigen.

3.2.2 Samenstelling van de Commissie Informatie en Implementatie en vergaderfrequentie

In 2013 was de Commissie Informatie en Implementatie als volgt samengesteld:

- drs. P. Th. van Eeten (socioloog), voorzitter;
- drs. M. von Bönninghausen tot Herinkhave (psycholoog), lid;
- A.W. Tuk (maatschappelijk werker, senior beleidsmedewerker Pharos), lid;
- mw drs. D.A. Geraci (pedagoog), lid.

De commissie werd ondersteund door bestuursassistent mw drs. H.A.C. Brinkman.

Er vonden in 2013 twee commissievergaderingen plaats, één reguliere in januari en één afsluitende vergadering in mei. De heer Tuk en mw Geraci zijn vanaf mei 2013 lid van de Commissie Wetenschapsbeleid.

3.2.3 Kort overzicht van de belangrijkste activiteiten van de Commissie Informatie en Implementatie in 2013

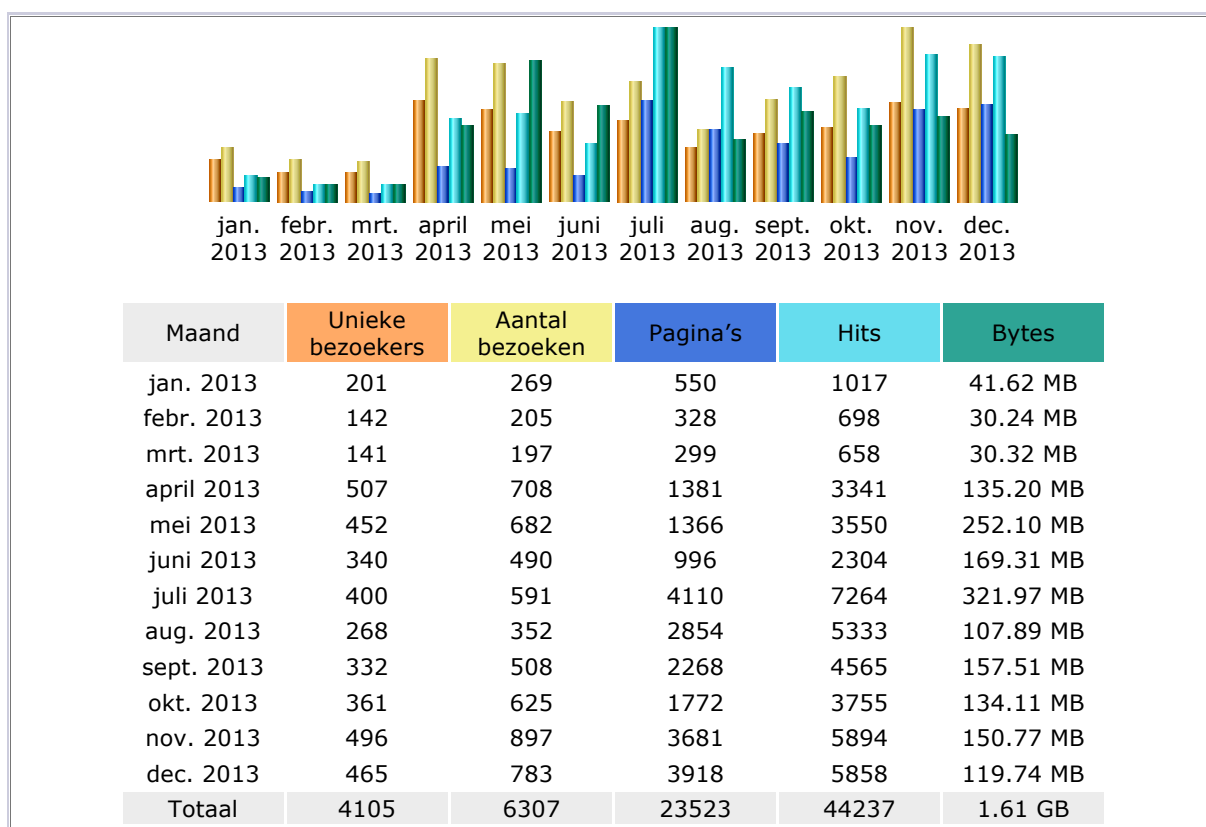
Jong, CP en seks

Het ontwikkelingsproject *Jong, CP en seks* dat met financiering van het FWOS wordt gecoördineerd door de BOSK en door mw dr. D. Wiegerink wordt uitgevoerd liep in 2012 vertraging op omdat het lastig bleek jongeren hiervoor te werven. De BOSK heeft toen verzocht om een budgetneutrale verlenging die door het FWOS is goedgekeurd. In de zomer van 2013 is dit project afgerond met de publicatie van het eindrapport *Jong, CP en seks – ontwikkelingstraject naar een project voor voldoende kennis en zelfvertrouwen op seksueel gebied bij jongeren met CP*.

Website, nieuwsbrief en PR

Na de zomer is de website voorzien van een nieuw uiterlijk en een Content Management Systeem. Bestuursassistent mw drs. H.A.C. Brinkman heeft diverse pagina's van de website van actuele teksten voorzien. De pagina met projecten is geheel geactualiseerd en alle publicaties die door het FWOS (mede) gesubsidieerd zijn staan inmiddels op de website. Van de website zijn de jaarverslagen, het *Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018* en diverse folders te downloaden. De digitale nieuwsbrief verscheen in 2013 in mei en november. Besloten is dat de nieuwsbrief de komende jaren in voor- en najaar zal verschijnen.

Tabel 1. Maandelijks aantal bezoekers op www.fwos.nl | 1 Januari t/m 31 december 2013

Uitleg termen:

Unieke bezoekers = uniek aantal personen dat onze website heeft bezocht

Aantal bezoeken = aantal bezoeken aan de website

Pagina's = aantal pagina's dat werd bekeken door de bezoekers

Hits = aantal pagina's en bestanden (plaatjes, pdf-jes) die worden 'verzonden' door de webserver naar de bezoeker; 1 pagina met 3 plaatjes levert dan bijvoorbeeld 4 hits op

Bytes = het totale verkeer in MB (als iemand een pdf opvraagt van 2MB levert dat 2MB verkeer op)

Vergelijking en prognose

In 2008 telden we 2.111 unieke bezoekers = startjaar monitoring bezoekers

In 2009 telden we 2.532 unieke bezoekers = 20% meer bezoekers t.o.v. 2008

In 2010 telden we 4.240 unieke bezoekers = 100% meer bezoekers t.o.v. 2008*

In 2011 telden we 2.815 unieke bezoekers = 33% meer bezoekers t.o.v. 2008

In 2012 telden we 2.827 unieke bezoekers = 34% meer bezoekers t.o.v. 2008

In 2013 telden we 4.105 unieke bezoekers = 94% meer bezoekers t.o.v. 2008

Prognose voor 2014 is een aantal van 4.500 unieke bezoekers (mede door de nieuwe opzet en verbeterde techniek en vindbaarheid van de website)

* In 2010 trok de website een piek aan bezoekers door de publiciteit rond de FWOS conferentie *Seksuele Opvoeding van Jonge kinderen? Gewoon doen!*

(Bron: FWOS - 22 januari 2014)

3.3 Commissie Vermogensbeheer

De Commissie Vermogensbeheer bestond tot juni 2013 uit drie bestuursleden. Na de benoeming van de nieuwe penningmeester is besloten omwille van de efficiency de commissie terug te brengen tot twee leden. De penningmeester is voorzitter van de commissie en voert samen met het andere commissielid het door het bestuur vastgestelde financiële beleid uit.

3.3.1 Doel van de Commissie Vermogensbeheer

Doel van de commissie is tweeledig: ondersteuning van de penningmeester bij de voorbereiding en uitvoering van het door het bestuur vast te stellen c.q. vastgestelde financiële beleid, en gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur over onderwerpen op het terrein van het financiële beleid.

De taakopdracht van de commissie is:

- advisering van het bestuur over het financiële beleid in het algemeen op basis van regelmatig overleg met de vermogensbeheerders van ABN.AMRO en Staalbankiers;
- het bewaken van de vermogensontwikkeling;
- het voeren van een risicomijdend beleid op basis van het risicoprofiel dat door het bestuur is vastgelegd;
- voorbereiding en advisering op het terrein van subsidie- en liquiditeitsbeleid.

3.3.2 Samenstelling van de Commissie Vermogensbeheer en vergaderfrequentie

Na zijn benoeming in juni 2013 heeft de heer J.G.Sloff in september 2013 daadwerkelijk het penningmeesterschap op zich genomen. Naast de penningmeester maakt mw. prof.dr. P.T. Cohen-Kettenis deel uit van de commissie. De commissie (in oude en nieuwe samenstelling) kwam in totaal vijf keer in vergadering bijeen met bankiers en vermogensbeheerders, waarvan twee keer met ABN.AMRO en driemaal met Staalbankiers.

3.3.3 Kort overzicht van de belangrijkste activiteiten van de Commissie Vermogensbeheer in 2013

Ook in het jaar 2013 waren er weer grote uitgaven ten behoeve van een aantal reeds lopende onderzoeks- en implementatieprojecten. Zie het overzicht in hoofdstuk 4. Omdat deze projecten reeds waren voorzien, was het niet nodig om gedurende het jaar grote aanpassingen in de liquiditeitsprognoses te verwerken. Ook is er geen reden geweest om gebruik te maken van een kredietovereenkomst met Staalbankiers. Een aantal kleinere projecten zijn in het afgelopen jaar afgerond en financieel afgewikkeld. In verband met de implementatie van een nieuw *Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018* zullen er naast de lopende onderzoeken naar verwachting in 2014 geen grote projecten worden aangenomen. Het gevolg hiervan is dat de subsidieverplichtingen in het volgende jaar naar verwachting relatief bescheiden zullen zijn ten opzichte van vorige jaren.

In 2012 heeft het FWOS-bestuur besloten dat het vermogen op een zo duurzaam mogelijke wijze zal moeten worden belegd. Nadat begin 2013 ABN.AMRO is overgegaan op duurzaam beleggen, heeft ook Staalbankiers een duurzaamheidsscreening voor het vermogen van het FWOS ingevoerd.

Beide banken baseren zich hierbij op het internationaal opererend onderzoeksbureau Sustainalytics, dat research doet naar duurzaamheid binnen de financiële sector. Alle bedrijven waarin wordt belegd moeten aan bepaalde duurzaamheidscriteria voldoen, behalve

de beleggingsfondsen. De samenstelling van die fondsen kan namelijk op elk moment worden gewijzigd door de beheerder van die fondsen.
Verder is er besloten om gedurende het jaar 2014 over te gaan op internetbankieren bij Staalbankiers hetgeen de verwerking van financiële transactie aanzienlijk zal vereenvoudigen.

4 Subsidies voor onderzoeks- en implementatieprojecten in 2013

Hieronder zoals gebruikelijk een overzicht van gesubsidieerde projecten in 2013. De projecten vallen onder een van beide onderzoekslijnen die deel uitmaken van het FWOS-onderzoeksprogramma dat tot 2014 loopt:

- De seksuele ontwikkeling van kinderen en jeugdigen in het brede perspectief van de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling binnen de directe leefomgeving (ouders, gezin);
- Sociaal-culturele contexten van seksualiteit en seksuele gezondheid van kinderen en jongeren.

Het bestuur heeft de Commissie Wetenschapsbeleid verzocht in 2013 een *Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018* voor te bereiden (zie hierover verder paragraaf 3.1). In afwachting van dit nieuwe beleidsprogramma zijn in 2013 alle subsidieverzoeken aangehouden, om deze te kunnen beoordelen in het licht van dit nieuwe programma.

4.1 De seksuele ontwikkeling van kinderen en jeugdigen

Lopende onderzoeksprojecten in 2013 en verder

4.1.1 *Tracing trajectories in the Sexual Development of Youth: An approach based on the theory of complex dynamic systems*

<i>Opdrachtgever</i>	ZonMw
<i>Financier</i>	FWOS
<i>Financiering</i>	€ 257.000
<i>Projectleiding</i>	Prof.dr. P. van Geert (Klinische en ontwikkelingspsychologie, RUG)
<i>Uitvoering</i>	Mw drs. M. Boelhower (RUG)
<i>Looptijd</i>	April 2009 tot april 2014.
<i>Doelstelling</i>	Er is een empirisch, theoretisch en klinisch doel. Het empirische doel is het in kaart brengen van de seksuele ontwikkeling in relatie tot de additionele aspecten van interactionele en emotionele ontwikkeling. Het theoretisch en methodologisch raamwerk is de theorie van de complexe dynamische systemen. Het theoretisch doel is om een model te construeren van ontluikende en zich ontwikkelende seksualiteit dat dynamisch is en opgezet vanuit het actorperspectief. Het klinische doel is de mogelijkheid exploreren van een e-counseling type van interventie dat jongeren behulpzaam kan zijn bij een gezond verloop van de seksuele ontwikkeling.
<i>Toelichting</i>	Dit project is het eerste dat is voortgekomen uit de samenwerking tussen het FWOS en ZonMw. Het wordt uitgevoerd in het kader van het ZonMw-programma <i>Seksuele gezondheid van de jeugd</i> en het deelprogramma 1 van het FWOS. In het onderzoek wordt gebruik gemaakt van een time-serial design in de vorm van webdagboeken die worden ingevuld door autochtone en allochtone kinderen en jongeren gedurende bepaalde periodes; daarnaast wordt ter vergelijking een cross-sectionele studie uitgevoerd bij enkele duizenden jongeren om te controleren voor eventuele invloeden die het invullen van de dagboeken kan hebben op de 'gewone seksuele ontwikkeling'.
<i>Producten/Implementatie</i>	Internationale wetenschappelijke publicaties, voorlichtingsmateriaal voor jongeren en hulpverleners.

Afgeronde onderzoeksprojecten in 2013

4.1.2 Prolactine gerelateerde bijwerkingen van antipsychotica bij jongeren. Effecten op botopbouw en op de seksuele en puberteitsontwikkeling

<i>Financiering</i>	€ 27.500 (cofinanciering)
<i>Projectleiding</i>	Drs. I.W. de Groot (GGZ Centraal, Amersfoort)
<i>Promotor</i>	Prof.dr. H. Buitelaar (Kinder- en Jeugdpsychiatrie, RU Nijmegen)
<i>Uitvoering</i>	Mw Y. Roke, psychiater (GGZ centraal, Amersfoort) in samenwerking met Radboud Universiteit Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis en Meander MC)
<i>Looptijd</i>	Najaar 2006 tot voorjaar 2013.
<i>Doelstelling</i>	Onderzoek naar de mogelijk negatieve bijwerkingen van veelgebruikte antipsychotica bij jongeren met psychiatrische stoornissen. Het gaat met name om het toetsen van in de literatuur gevonden aanwijzingen dat bedoelde antipsychotica een stijging van de prolactinespiegels in het bloed veroorzaken, hetgeen een remmend effect heeft op de geslachtshormoonspiegels, en daarmee op de lichamelijke en seksuele ontwikkeling, te weten de botontwikkeling, het intreden van de puberteit en van libido (zin in seks) en de mogelijkheid tot orgasme. Beoogd wordt 70 vroegpuberale jongens en meisjes met stoornissen in het autismespectrum gedurende enkele jaren (meerdere meetmomenten) te volgen om de veronderstelde negatieve effecten vast te stellen (of de hypothese te falsificeren).
<i>Toelichting</i>	De resultaten van het onderzoek kunnen consequenties hebben voor de klinische praktijk en nader inzicht geven in de fysiologische kanten van de seksuele ontwikkeling.
<i>Producten/ Implementatie</i>	Internationale artikelen, dissertatie in 2013 (<i>Antipsychotic-induced hyperprolactinemia and testosterone levels in boys with autism spectrum disorders and disruptive behavior disorders</i> , zie www.fwos.nl), voorlichtingsmateriaal.

4.1.3 Voorverkenning Kinderopvang

<i>Financiering</i>	€ 14.140
<i>Projectleiding</i>	Mw drs. I. van der Vlugt (Rutgers WPF)
<i>Uitvoering</i>	Mw drs. I. Mouthaan
<i>Looptijd</i>	Juni 2012 – februari 2013.
<i>Doelstelling</i>	Op basis van behoeftenonderzoek vaststellen of bij opleidingen en in het veld behoefte is aan een curriculum over de begeleiding van de seksuele ontwikkeling van jonge kinderen.
<i>Producten/ Implementatie</i>	Rapport met aanbevelingen voor ontwikkelings- en implementatietraject (<i>Verkenning kansen en mogelijkheden voor ontwikkeling visie en beleid Seksualiteit in de kinderopvang</i> , zie www.fwos.nl).

4.2 Sociaal-culturele contexten van seksualiteit en seksuele gezondheid van kinderen en jongeren

Lopende onderzoeksprojecten in 2013 en verder

4.2.1 *Sexuality and intimate relations of Dutch youth: Developmental trajectories and developmental context*

<i>Financiering</i>	€ 350.000 van FWOS (cofinanciering met NWO)
<i>Programmaleiding</i>	Mw prof.dr. M. Dekovic, Kinder- en Jeugdstudies, UU
<i>Projectleiders</i>	Prof.dr. M. van Aken, Ontwikkelingspsychologie UU; mw prof.dr. M. Dekovic, Kinder- en Jeugdstudies, UU; prof.dr. T. Terbogt, Algemene Sociale Wetenschappen, UU; prof.dr. P. van Geert, Ontwikkelingspsychologie en Klinische Psychologie, RUG
<i>Uitvoering</i>	Vier aio's: mw D. van de Bongardt MSc, mw L. Baams MSc, mw S. Doornwaard MSc (allen UU), mw W. Dalenberg MSc (RUG)
<i>Looptijd</i>	December 2010 tot september 2014.
<i>Doelstelling</i>	Bestudering van de seksuele ontwikkeling in interactie met de leefomgeving (gezin, school, peers) en sociaal-culturele invloeden.
<i>Toelichting</i>	Er worden gelijktijdig vier longitudinale onderzoeken uitgevoerd. In elk onderzoek staat een aspect van de seksuele ontwikkeling centraal, zoals de rol van persoonskenmerken bij een gangbare of niet-gangbare seksuele ontwikkeling, de ontwikkeling in de context van gezin en leeftijdgenoten, de relatie met internetgebruik, weblogboeken, invloed van e-counseling.
<i>Producten/Implementatie</i>	Dissertaties, internationale publicaties en publicaties in vaktijdschriften.

4.2.2 *Bijzondere leerstoel 'Seksuele ontwikkeling, diversiteit en gezondheid'*

<i>Opdrachtgever</i>	Henny Verhagen Stichting
<i>Financiering</i>	€ 200.000 van FWOS (cofinanciering met GGz Eindhoven)
<i>Hoogleraar</i>	Mw prof.dr. I. Vanwesenbeeck
<i>Uitvoering</i>	Mw drs. S.M. Doornwaard, UU (onder begeleiding van mw prof.dr. I. Vanwesenbeeck)
<i>Looptijd</i>	Februari 2011 tot februari 2016.
<i>Doelstelling</i>	Bijdragen aan de (wetenschappelijke) kennis over de sociaal-emotionele en seksuele ontwikkeling en vaststellen wat het belang is van diversiteit (sekse, gender, etniciteit en de interacties hiertussen) voor deze ontwikkeling.
<i>Toelichting</i>	Naast het wetenschappelijk doel is er ook een praktisch doel: de vertaling van deze kennis voor gebruik binnen de praktijk van de gezondheidszorg.
<i>Producten/Implementatie</i>	Internationale artikelen, dissertatie, vakpublicaties.

4.2.3 *Ontwikkelingsproject Jong, CP en Seks*

<i>Financiering</i>	€ 16.935
<i>Projectleiding</i>	Mw dr. D. Wiegerink (Revalidatiecentrum De Hoogstraat)
<i>Projectuitvoering</i>	Mw dr. D. Wiegerink en medewerkers BOSK
<i>Looptijd</i>	April 2012- juli 2013.
<i>Doelstelling</i>	Op basis van onderzoek vaststellen aan welke informatie CP-jongeren behoefte hebben als het gaat om seksualiteit en (het aangaan van) relaties.
<i>Toelichting</i>	BOSK is voornemens na afloop van dit project aan de hand van de uitkomsten ervan subsidie te verkrijgen voor een langdurig project dat

de activering en empowerment van jongeren met CP op seksueel gebied beoogt.

Producten/ Implementatie Een pakket met feitelijke informatie over het terrein seksualiteit en relatievorming voor deze groep jongeren en jongvolwassenen. Deze informatie zal in principe via internet verspreid worden (*Jong, CP en Seks Ontwikkelingstraject naar een project voor voldoende kennis en zelfvertrouwen op seksueel gebied bij jongeren met CP*, zie www.fwos.nl).

4.2.4 *Sexualities and Diversities in the Making*

Financiering € 534.024

Projectleiding Mw dr. A.A. M'Charek (UvA) / mw prof.dr. W.H.M. Jansen (RU Nijmegen)

Uitvoering Mw drs. W. Krebbekx (onder begeleiding van mw dr. A. M'Charek) en mw drs. M. Naezer (onder begeleiding van mw prof.dr. W.H.M. Jansen)

Looptijd September 2012 tot september 2016.

Doelstelling Inzicht krijgen in hoe verschillende diversiteitsaspecten een rol spelen bij de seksuele ontwikkeling van jongeren op school en op internet.

Toelichting Dit baanbrekende kwalitatieve onderzoek richt zich op de manieren waarop jongeren in Nederland met verschillende achtergronden hun seksualiteit vormgeven. De vraag is welke verschillen en overeenkomsten jongeren onder elkaar tot stand brengen en hoe dit zich verhoudt tot de context waarin dat gebeurt. Het onderzoek kijkt naar verschillende 'ruimten' waarin jongeren zich bevinden in het dagelijks leven, zoals scholen en sociale media, en analyseert hoe deze ruimten jongeren beperken dan wel equiperen met mogelijkheden om hun seksualiteit en seksuele identiteit te ontdekken, te ervaren, te beschermen, te ontwikkelen en te tonen.

Producten/ Implementatie Internationale publicaties en twee dissertaties.

4.2.5 *Empirisch onderzoek naar de seksualiteit van jongeren op Aruba*

Financiering € 42.757

Promotor Prof.em.dr. C. Hamelink (UvA)

Uitvoering Drs. W.R. Piternella (Aruba)

Looptijd 2002 tot 2014.

Doelstelling Inzicht krijgen in de seksualiteit van jongeren binnen een traditionele allochtone cultuur, die inmiddels een belangrijke rol speelt in de Nederlandse samenleving.

Toelichting De onderzoeker combineert zijn praktijkervaring als gezinsconsulent op Curaçao en Aruba met gegevens uit empirisch onderzoek. Problemen in de interactie tussen de seksen en in de communicatie tussen ouders en jongeren worden belicht in het kader van de overgangssituatie van een traditionele naar een meer moderne cultuur. Theorievorming over seksualiteit en seksuele opvoeding in een overwegend traditionele samenleving is van belang om meer inzicht te krijgen in vergelijkbare opvoedingssituaties en opvoedingspraktijken in ons land.

Producten Dissertatie (promotie in 2014).

Tabel 2. Overzicht van afgesloten en lopende projecten in 2013

1. De seksuele ontwikkeling van kinderen en jeugdigen in breed perspectief

Lopend

- Tracing trajectories in the sexual development of Youth (ism ZonMw)

Afgerond

- Prolactine gerelateerde bijwerkingen van antipsychotica op de puberteitsontwikkeling
- Voorverkenning kinderopvang

2. Sociaal-culturele contexten van seksualiteit en seksuele gezondheid van kinderen/ jongeren

Lopend

- Sexuality and intimate relations of Dutch youth (ism NWO)
- Leerstoel Seksuele ontwikkeling, diversiteit en gezondheid (ism GGz Eindhoven)
- Diversiteit, ruimte en seksuele identiteit
- Seksualiteit van jongeren op Aruba

Afgerond

- Jong, CP en seks (ism BOSK)

Tot slot

Er zijn dit jaar drie onderzoeksprojecten tot een definitieve afronding gekomen. Dit betreft twee wetenschappelijke projecten, te weten het onderzoek rondom prolactine gerelateerde bijwerkingen van antipsychotica en de voorverkenning in de kinderopvang, en één implementatieproject, te weten het project rondom cerebrale parese.

Drie grote projecten lopen nog door, te weten de projecten in samenwerking met ZonMw en NWO en het project Diversiteit. Ook de leerstoel loopt nog door na 2013. Het project rondom jongeren op Aruba zal in 2014 met een dissertatie worden afgerond.

5 Financieel beleid

In de loop van het afgelopen jaar is het financieel beheer overgedragen aan een nieuwe penningmeester, die het financieel beleid grotendeels ongewijzigd zal voortzetten. De beide huisbanken, ABN-AMRO en Staalbankiers, hebben aan de hand van de ingediende liquiditeitsprognose de benodigde bedragen vrijgemaakt ten behoeve van de financiering van de uitstaande projectsubsidies en andere uitgaven. Voor wat betreft het vermogensbeheer blijft het defensieve beheermandaat van kracht. Het spreekt vanzelf dat het belegd vermogen onderhevig is aan een duurzaamheidsscreening.

In de loop van het jaar is op advies van de accountant de begroting aangepast in verband met tegenvallende beleggingsresultaten in de eerste helft van het jaar. Als gevolg hiervan is het begrote bedrag dat zou worden onttrokken aan het eigen vermogen verhoogd.

5.1 Overzicht financiële situatie

Zoals hiervoor reeds aangegeven bleven de beleggingsresultaten achter bij de verwachting. Het totale beleggingsresultaat na aftrek van beheerskosten bedroeg € 160.000. Dit resulteert in een netto rendement op eigen vermogen van ongeveer 4,5%. Dit betekent dat de opbrengsten niet toereikend waren om de uitgaven van het afgelopen jaar te dekken. Het totale vermogen bedroeg eind 2013 € 3.490.774. Dit betekent een vermindering van het eigen vermogen van € 255.875 ten opzichte van het voorgaande jaar. Vanwege de implementatie van een nieuw *Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018* zijn de organisatie- en bestuurskosten licht gestegen. Ook de bijdragen aan accountant- en advieskosten waren toegenomen. Door een verhoging per 1 juli 2013 van de BTW-grondslag Vermogensbeheer zullen de beheerskosten het komende jaar hoger uitvallen.

In het totale jaar 2013 is € 353.114 uitgegeven aan wetenschappelijke projecten en activiteiten. Dit bedrag is inclusief het honorarium van de commissiesecretaris, een deel van het honorarium van de bestuursassistent en een bedrag aan onkosten van de Commissie Wetenschapsbeleid.

5.2 Prognose en planning

Uit tabel 3 blijkt dat er voor de komende jaren een bedrag is gereserveerd van € 530.000 aan subsidies, waarvan € 70.000 is bestemd voor eventuele implementatie van het project van ZonMw waarvan het FWOS cofinancier is.

Tabel 3. Overzicht gereserveerde projectsubsidies voor 2014 en verder

Projecten	Subsidiebedrag + Voorschotten	Looptijd
1. Diversiteit, ruimte en seksuele identiteit	528.791 2014 150.000 2015 100.000 2016 53.792	sept 2012 - sept 2016
5. ZonMw-FWOS projecten <i>a. Tracing trajectories of the sexual development of youth</i> P.van Geert (RUG) <i>b. Seks onder je 25^e</i> I.van der Vlugt (RNG) Uitvoeringskosten ZonMw voor a+b Voorschotten a+b in 2011 en verder	256.966 (a) 100.000 (b) 17.850 a+b 2014 25.000	a. mrt 2009 - apr 2014 b. mrt 2011 - apr 2014
10. NWO-FWOS project <i>Sexuality and intimate relations of Dutch Youth</i> M. Dekovic (UU)	345.777 2014 43.127	dec 2010 – sep 2014
11. Leerstoel Henny Verhagen Stichting / Universiteit Utrecht	190.810,50 2014 45.033,44 2015 45.033,44	feb 2011 – feb 2016
13. Implementatieprojecten Zonmw-FWOS a en eventueel b (b misschien in combinatie met de uitkomsten van proefschrift Piternella)	70.000 2014 35.000 2015 35.000	sept 2014 – dec 2015
Totaal subsidies 2014 en verder	531.985,88	

Het onderzoeksbudget zal in het jaar 2014 voornamelijk worden besteed aan de reeds lopende projecten en aan de verspreiding en implementatie van de resultaten van huidige en eerdere projecten. Het totale geprognostiseerde bedrag voor projecten is € 263.160 euro (zie tabel 4).

Het ligt in de bedoeling om jaarlijks 15% te besteden aan verspreiding en implementatie van onderzoeksresultaten. Vanaf 2015 wordt er weer gebudgetteerd voor nieuwe onderzoeksprojecten, gebaseerd op het nieuwe beleid dat is weergegeven in het *Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018*.

Tabel 4. Liquiditeitsprognose voor periode 2014-2018

Budget voor	2014	2015	2016	2017	2018
Onderzoek					
Diversiteit, ruimte en seksuele identiteit ZonMw: RUG en Seks onder 25 NWO	150.000	100.000	53.792		
Leerstoel UU	25.000				
Nieuw onderzoek	43.127	45.033	200.000	250.000	250.000
	45.033	100.000			
Onderzoek	263.160	245.033	253.792	250.000	250.000
Kleine projecten/impl.	46.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Ondersteuning	27.000	28.000	30.000	30.000	30.000
Totaal Onderzoek / Implementatie	336.160	323.033	333.792	330.000	330.000
Organisatiekosten	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal Onderzoek / Implement. / Bestuur	386.160	373.033	383.792	380.000	380.000

Overzicht publicaties 2013

Publicaties en rapporten (mede) door FWOS gefinancierd in het kader van onderzoek of onderzoeksprogramma's:

Mouthaan, I. en Vlugt, I. van der (2013). *Verkenning kansen en mogelijkheden voor ontwikkeling visie en beleid Seksualiteit in de kinderopvang* Utrecht: Rutgers WPF.

Roke, Y. (2013). *Antipsychotic-induced hyperprolactinemia and testosterone levels in boys with autism spectrum disorders and disruptive behavior disorders* Maastricht: Universitaire Pers Maastricht.

Steensma, T.D. (2013). *From Gender variance to Gender dysphoria. Psychosexual development of gender atypical children and adolescents* (Dissertatie). Amsterdam: Vrije Universiteit.

Wiegerink, D.J., Verheijden, J. (2013). *Jong, CP en seks – ontwikkelingstraject naar een project voor voldoende kennis en zelfvertrouwen op seksueel gebied bij jongeren met CP* Utrecht: BOSK.

Bijlage: Collectiebeheer

Het FWOS is de rechtsopvolger van de Dr. Edward Brongersma Stichting en in die hoedanigheid eigenaar van de archieven die Brongersma bij zijn dood heeft nagelaten. Deze archieven worden beheerd door Rutgers WPF in Utrecht en het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) in Amsterdam. Van beide archiefdelen is vóór 2012 onder verantwoordelijkheid van de Commissie Collectiebeheer een inventaris gemaakt. Met de voltooiing daarvan hield de commissie feitelijk op te bestaan. Binnen het bestuur is dr. Th. van der Meer verantwoordelijk voor de archieven. Hij is voor de archiefbeheerders contactpersoon met het FWOS en adviseert het bestuur over bijvoorbeeld verzoeken tot inzage van de collecties.

Vanwege (privacy) gevoelig materiaal in zowel archieven als inventarissen zijn ze geen van alle openbaar. Inzage wordt alleen – onder strikte voorwaarden – verleend voor wetenschappelijk onderzoek, in principe onder verantwoordelijkheid van een wetenschappelijke instelling. In het verleden is enkele keren toestemming verleend tot inzage van afzonderlijke archiefbescheiden ten behoeve van publicaties over Brongersma's politieke opvattingen, zijn proces en veroordeling in 1950, en contacten die hij met enkele bekende Nederlanders heeft gehad. Ook in 2013 zijn enkele verzoeken tot inzage gehonoreerd, onder andere ten behoeve van een proefschrift over de psychiatriering van pedofilie vanaf de vijftiger jaren. Aanvragen tot inzage van het gehele archief worden gewoonlijk afgewezen, maar ten behoeve van een vervolgstudie op het rapport van de Commissie Deetman over misbruik in de RK-kerk is voor de onderzoeker een uitzondering gemaakt. Verzoeken tot inzage voor niet-wetenschappelijke doeleinden of zeer algemene aanvragen m.b.t. opvattingen van Brongersma zijn afgewezen. Zulke aanvragers zijn verwezen naar publicaties van Brongersma.

Aanvragen voor inzage in het Archief Edward Brongersma

Het FWOS hanteert voor aanvragen de volgende procedures en voorwaarden. Via websites van het FWOS of de bibliotheken van IISG of Rutgers WPF kunnen verzoeken tot toegang aan het FWOS worden gericht. Toegang wordt door het bestuur van het FWOS alleen verleend ten behoeve van (historisch) wetenschappelijk onderzoek indien dit wordt uitgevoerd onder auspiciën van een wetenschappelijke instelling of studiebegeleider(s) / promotor(es). De aanvrager – en indien van toepassing ook scriptiebegeleider of promotor – ondertekent cq ondertekenen de voorwaarden die door het FWOS worden gesteld.

- Toestemming betreft alleen inzage van inventaris, of expliciet vermelde afzonderlijke archiefbescheiden of delen van het archief.
- Het is de onderzoeker niet toegestaan digitale opnamen of kopieën te maken van stukken uit genoemde inventarisnummer(s), tenzij het gepubliceerd materiaal betreft.
- Afgezien van de naam van Edward Brongersma, de namen van programmamakers, interviewers en van anderen die uit hoofde van hun werk of functie publiekelijk bekend zijn (geweest) en die in geraadpleegde bronnen een publieke rol vervulden, dient de onderzoeker in de producten die uit het onderzoek voortvloeien, personen van of over wie gegevens uit het Archief Edward Brongersma gebruikt worden zodanig te anonimiseren dat ze daadwerkelijk niet herkenbaar zijn. Alleen met toestemming van het bestuur van het FWOS kunnen daar om redenen van algemeen (historisch) belang uitzonderingen op worden gemaakt.
- De onderzoeker is gehouden over personen over wie informatie in het Archief Edward Brongersma gevonden is, tegenover derden discretie in acht te nemen.

- Het is niet toegestaan de verblijfplaats van personen over wie informatie in het Archief Edward Brongersma gevonden is, na te speuren of buiten het FWOS om contact met hen te zoeken.
- Eventuele publicaties, delen van publicaties of andere producten zoals studiepapers, scripties en beeldmateriaal die gebaseerd zijn op onderzoek in het Archief Edward Brongersma, dienen ter instemming aan het bestuur van het FWOS te worden voorgelegd. (Instemming is uitsluitend afhankelijk van de vraag of de anonimisering aan gestelde voorwaarden voldoet.)
- De onderzoeker stelt een kopie van het product dat uit onderzoek in het Archief Edward Brongersma voortkomt ter beschikking van het FWOS. Dit zal in het bestuursarchief worden opgenomen, dat niet ter inzage van derden is.
- Door ondertekening van de voorwaarden vermeld in de toestemmingsbrief aanvaarden onderzoeker en begeleider aansprakelijkheid voor materiële en/of immateriële gevolgen voor het FWOS voor het niet – of in onvoldoende mate – in acht nemen van gestelde voorwaarden.

**Stichting Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Seksualiteit
Amsterdam**

Jaarrekening 2013

Inhoudsopgave

Pagina

RAPPORT

1	Bestuursverslag	1
2	Financiële positie	5

Jaarrekening 2013

A	Balans per 31 december 2013	6
B	Staat van baten en lasten over 2013	8
C	Grondslagen	9
D	Toelichting op de balans per 31 december 2013	10
E	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2013	12

1 BESTUURSVERSLAG

Gegevens organisatie

De statutaire naam van de organisatie is Stichting Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Seksualiteit en is statutair gevestigd te Amsterdam. De organisatie wordt gedreven in de rechtsvorm stichting.

De stichting werd op 9 februari 1979 opgericht voor notaris G.H. van Empel te Utrecht. De statutaire zetel van de stichting is Amsterdam. De laatste statutenwijziging vond plaats op 19 juni 2008.

De stichting is ingeschreven in het stichtingenregister bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam te Amsterdam onder nummer 41222606.

Doelstelling

Overeenkomstig de statuten heeft de stichting ten doel:

Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek van de seksualiteit, in het bijzonder de ontwikkeling van het seksuele leven van kinderen en jeugdigen, met inbegrip van de verschijningsvormen van erotische en seksuele relaties van kinderen en jeugdigen, en de betekenis van dit alles voor wetgeving, rechtspraak, opvoeding en maatschappelijk leven;

Ter invulling van dit doel geeft het fonds prioriteit aan onderzoeksprojecten, en indien aan de orde voorlichtingsprojecten, waarin seksualiteit behandeld wordt als deel van een bredere emotionele, sociale en cognitieve ontwikkeling, gesitueerd in een concreet omschreven sociaal-culturele context.

Door het verlenen van financiële ondersteuning aan bovengenoemde projecten beoogt het fonds een algemeen maatschappelijk belang te dienen. Ter realisering hiervan voert het fonds een risico-mijdend en inkomsten-genererend financieel beleid ten aanzien van het nagelaten vermogen en eventueel komende legaten en schenkingen.

Ter ondersteuning van de doelstelling stelt het fonds de nagelaten bibliotheek en het archief ter beschikking voor wetenschappelijk onderzoek en hierop gebaseerde publicaties. Het fonds doet dit door de verzameling in permanente bruikleen te geven en te houden bij een of meer wetenschappelijke instituten die de verzameling beheren volgens eisen van wetenschappelijk onderzoek en, waar nodig, vertrouwelijkheid

Het fonds beoogt niet het maken van winst.

Nalatenschappen worden door het fonds slechts aanvaard door het voorrecht van boedelbeschrijving.

Het fonds stelt, binnen het kader van zijn onderzoeksbeleid, financiële middelen ter beschikking aan wetenschappelijke onderzoekers en onderzoeksinstellingen voor onderzoeksprojecten die binnen de doelstelling liggen, alsmede voor projecten die op wetenschappelijk onderzoek gebaseerde kennis toegankelijk en hanteerbaar maken voor personen en instellingen die werken op de in de doelstelling genoemde relevantie gebieden.

Het fonds stelt financiële middelen ter beschikking aan de beherende wetenschappelijke instituten voor de kosten van bewaring, ontsluiting en het verlenen van toegang tot de in permanente bruikleen gegeven bibliotheek en het archief.

Bestuurders en directie

De bestuurders van de stichting zijn:

Naam	Functie	Sinds	Tot
- Mevrouw Prof. dr. P.T. Cohen-Kettenis	Algemeen lid	21-06-11	06-12-11
	Voorzitter	06-12-11	heden
- De heer Drs. P.Th.M.J. van Eeten	Algemeen lid	12-07-99	18-06-13
- Mevrouw Drs. P. van Son-Schoones	Algemeen lid	24-04-02	31-12-08
	Secretaris/Penningmeester	01-01-09	01-02-10
	Secretaris	01-02-10	15-12-10
	Secretaris/Penningmeester	15-12-10	30-06-13
	Algemeen lid	01-07-13	01-11-13
- De heer Dr. Th.A.M. van der Meer	Algemeen lid	01-01-08	01-09-10
	Vice-Voorzitter	01-09-10	heden
- Mevrouw Prof. dr. M. du Bois-Reymond	Algemeen lid	01-01-08	heden
- Mevrouw dr. S.N. Brilleslijper-Kater	Algemeen lid	15-06-09	heden
- De heer drs. M. von Bönninghausen tot Herinkhave	Algemeen lid	14-09-09	heden
- de heer J.G. Sloff	Algemeen lid	11-12-12	30-06-13
	Penningmeester	01-07-13	heden
- Mevrouw Drs. J. Swiebel	Secretaris	12-03-13	heden

Begroting 2014

De begroting voor het jaar 2014 vertoont het volgende beeld (in euro's)

Begroting	
Rente en dividendopbrengsten	90.000
Geprognosticeerde beleggingsinkomsten (3% gemiddeld)	110.000
Beheerkosten ABN Amro Bank en Staal Bankiers	- 30.000
Som der baten	<u>170.000</u>
Uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek	263.160
Uitgaven informatie en implementatie	38.000
DB Budget	10.000
Uitgaven voor ondersteuning	27.000
Uitgaven organisatie & bestuur	52.800
Onvoorziene kosten	15.000
Som der lasten	<u>405.960</u>
Saldo van baten en lasten (ten laste van vrije reserves)	<u><u>- 235.960</u></u>

VERSLAG VAN DE ACTIVITEITEN VAN DE STICHTING OVER 2013

Voor een verslag van de activiteiten verwijzen wij naar het bestuursverslag over het jaar 2013 dat separaat is opgesteld.

2 FINANCIËLE POSITIE

2.1 Vermogensstructuur

De financiële positie per balansdata kan als volgt worden weergegeven:

	31 december 2013		31 december 2012	
	€	€	€	€
Beschikbaar op lange termijn				
Eigen vermogen		3.490.774		3.746.649
Geïnvesteed in financiële vaste activa		3.107.939		3.609.999
Werkkapitaal		382.835		136.650
Kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	541.668		836.293	
Vorderingen	- 532.986		- 825.222	
		8.682		11.071
Saldo geldmiddelen		391.517		147.721

Het saldo van de geldmiddelen kan als volgt worden gespecificeerd:

	31 december 2013		31 december 2012	
	€	€	€	€
ABN AMRO Bank N.V.	314.606		98.646	
ING Bank N.V.	1.884		4.876	
Staalbankiers	75.027		44.199	
Saldo geldmiddelen		391.517		147.721

A BALANS PER 31 DECEMBER 2013

(na resultaatbestemming)

ACTIEF

	31 december 2013		31 december 2012	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
FINANCIËLE VASTE ACTIVA				
Effectenportefeuille en overige beleggingen		3.107.939		3.609.999
VLOTTENDE ACTIVA				
VORDERINGEN				
Overige vorderingen en overlopende activa		532.986		825.222
LIQUIDE MIDDELEN		391.517		147.721
		<u>4.032.442</u>		<u>4.582.942</u>

PASSIEF

	31 december 2013		31 december 2012	
	€	€	€	€
STICHTINGSKAPITAAL EN RESERVES				
Stichtingskapitaal		2.269		2.269
Reserves		3.488.505		3.744.380
			3.490.774	3.746.649
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Schulden aan leveranciers en projecten		532.287		825.353
Overige schulden en overlopende passiva		9.381		10.940
			541.668	836.293
			<u>4.032.442</u>	<u>4.582.942</u>

B STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2013

	Realisatie 2013		Begroting 2013		Realisatie 2012	
	€	€	€	€	€	€
Rentebaten en dividenden		74.665		80.000		86.074
Wetenschappelijke projecten en activiteiten	353.114		388.753		339.915	
Bestuur en werk door derden	33.762		31.500		23.261	
Accountants- en advieskosten	14.803		12.000		12.468	
Kosten jaarverslag	2.177		2.500		2.057	
Kosten organisatie	10.242		7.700		- 33.591	
Koers- en procedure resultaten	- 110.171		- 142.000		- 242.640	
Rentelasten en soortgelijke kosten	26.613		30.000		28.196	
Som der lasten		<u>330.540</u>		<u>330.453</u>		<u>129.666</u>
Saldo van baten en lasten		- 255.875		- 250.453		- 43.592
Bestemming van het saldo van baten en lasten						
Ten laste van vrije reserves		<u>- 255.875</u>		<u>- 250.453</u>		<u>- 43.592</u>
Totaal saldo van baten en lasten		<u><u>0</u></u>		<u><u>0</u></u>		<u><u>0</u></u>

C Grondslagen

Aard van de activiteiten

De activiteiten van de stichting betreffen het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek naar de seksuele ontwikkeling van kinderen en jeugdigen.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

De activa en passiva worden, voorzover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Financiële vaste activa

Effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde. De waardemutaties worden opgenomen in het financieel resultaat in de winst-en-verliesrekening. Voor waardevermeerderingen van niet beursgenoteerde effecten wordt een herwaarderingsreserve gevormd.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders is vermeld staan deze ter vrije beschikking.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Som der baten

Onder de som der baten wordt verstaan alle opbrengsten die betrekking hebben op het verslagjaar, inclusief toegezegde nog niet ontvangen bijdragen. Opbrengsten in de vorm van zaken of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

D TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013**ACTIVA****VASTE ACTIVA****FINANCIËLE VASTE ACTIVA**

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Overige effecten		
Effectenportefeuille Staalbankiers	1.952.798	2.082.468
Effectenportefeuille ABN AMRO Bank N.V.	<u>1.155.141</u>	<u>1.527.531</u>
	<u><u>3.107.939</u></u>	<u><u>3.609.999</u></u>

Saldo conform de saldo overzichten per balansdatum van beide vermogensbeheerders. Het risicoprofiel is gesteld op een defensief beheer.

VLOTTENDE ACTIVA**Overige vorderingen en overlopende activa**

Gesubsidieerde aangewezen projecten	531.986	824.473
Nog te ontvangen dividend	50	59
Rente	950	690
	<u>532.986</u>	<u>825.222</u>

Liquide middelen

ABN AMRO Bank N.V.	314.606	98.646
ING Bank N.V. betaal-, spaar- en beleggingsrekeningen	1.884	4.876
Staalbankiers, betaal-, spaar- en beleggingsrekeningen	<u>75.027</u>	<u>44.199</u>
	<u><u>391.517</u></u>	<u><u>147.721</u></u>

De saldi zijn conform de laatst ontvangen bankdagafschriften

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

STICHTINGSKAPITAAL

Dit betreft € 2.269 (f 5.000) ingebracht kapitaal bij de oprichting van de stichting door de oprichter.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
Stand per 1 januari	3.744.380	3.787.972
Resultaat staat van baten en lasten	-255.875	-43.592
Stand per 31 december	<u>3.488.505</u>	<u>3.744.380</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren en gereserveerde project subsidies	<u>532.287</u>	<u>825.353</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Accountantskosten	5.000	5.000
Nog te betalen kosten	4.381	5.940
	<u>9.381</u>	<u>10.940</u>

E TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2013

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Overige baten			
Rentebaten effectenportefeuilles	54.908	80.000	71.554
Dividend effectenportefeuilles	19.757	0	14.520
	<u>74.665</u>	<u>80.000</u>	<u>86.074</u>
Wetenschappelijke onderzoeksprojecten en andere wetenschappelijke activiteiten			
Wetenschappelijke onderzoeksprojecten	322.864	351.553	311.005
Andere wetenschappelijke activiteiten	30.250	37.200	28.910
	<u>353.114</u>	<u>388.753</u>	<u>339.915</u>
Bestuur			
Overige bestuurskosten	193	500	732
Reis en verblijfkosten	3.217	6.000	1.943
Vergaderlocaties	3.607	2.000	3.831
Vacatiegelden bestuur	9.121	13.000	6.360
	<u>16.138</u>	<u>21.500</u>	<u>12.866</u>
Bestuursassistentie	17.624	10.000	10.395
	<u>33.762</u>	<u>31.500</u>	<u>23.261</u>
Accountants- en advies kosten			
Accountantskosten inclusief voorgaande jaren	14.803	12.000	11.518
Administratie- en advieskosten inclusief voorgaande jaren	0	0	950
	<u>14.803</u>	<u>12.000</u>	<u>12.468</u>
Jaarverslag			
Jaarverslag	<u>2.177</u>	<u>2.500</u>	<u>2.057</u>

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Kosten organisatie			
Websitebeheer	6.974	1.000	3.124
Advieskosten	0	1.000	0
Opslag stichtingsarchief	1.264	1.500	1.589
Documenten delen	767	1.200	551
Kantoorkosten	755	1.000	622
Buitengewone bate	0	0	- 42.025
PR Beleid	217	1.000	2.548
Aanschaf apparatuur	265	1.000	0
	<u>10.242</u>	<u>7.700</u>	<u>- 33.591</u>
 Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rente- en beheerkosten bankiers	<u>26.613</u>	<u>30.000</u>	<u>28.196</u>